Profielschets
Kansrijke overstap vso-vo

PLEYSIER COLLEGE

ONDERWIJS VOOR SPECIALE LEERLINGEN

Iedere jongere zijn eigen toekomst

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Visie Pleysier College op kansrijke overstap vso-vo	2
Profielschets leerling	3
Profielschets vso en vo	4
Cijfers	6
Wat doen we al?	7
Kansen en bedreigingen (SWOT analyse)	8
Samenvatting en vervolg	9
Bijlage	9
Bronnen	10

Opgesteld door: M.Mayer, A. Mollema, B. Massier en L. Zuiderwijk
Input: R. Sauer, B. van Daalen, M. van Woerkom, J. Dijk, B. Hagenbeek
versie 23 februari 2022. auteur/procesbegeleider: M.kommeren

Inleiding

Deze visie is tot stand gekomen vanuit het Koersplan 2019-2023, in het kader van de huidige doorontwikkeling van passend onderwijs naar “steeds inclusiever”. Inclusiever onderwijs is de komende jaren een belangrijk thema. In het bestuurs-jaarplan 2021-2022 is het ontwikkelen van een visie op de overstap van de vso leerling naar het regulier vo opgenomen: wat is onze visie, wat zijn de succesfactoren en wat is er nodig? Om antwoorden in kaart te brengen is er in 2021 een projectgroep aan de slag gegaan o.l.v. een projectleider innovatieve projecten Pleysier College, Marjo Kommeren.
De uitkomsten worden besproken in de verschillende gremia waarna er stapsgewijs een concreet plan van aanpak wordt ontwikkeld. Deze route zetten we in vanuit onze besturingsfilosofie: verbinding, vertrouwen, vakmanschap en inspiratie.

1. Visie Pleysier College op kansrijke overstap vso-vo

Leerling
We kijken eerst en vooral naar mogelijkheden, kansen en talenten van elke leerling. Ook leerlingen met een ondersteuningsbehoefte ontwikkelen, groeien én verrassen ons. Voor een deel van onze leerlingen zien we vso als tijdelijk. Het is onze opdracht om continu alert te zijn op mogelijkheid tot terugkeer van een leerling naar vo en het juiste moment te identificeren. Het welbevinden en passend toekomstperspectief van de individuele leerling is altijd het uitgangspunt.

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
We zien een leerlingprofiel als hulpmiddel om de leerling met een positieve voorspelling voor kansrijke overstap naar vo tijdig te identificeren. Het is onze opdracht om deze leerlingen met vertrouwen in zichzelf, anderen en de toekomst te begeleiden voor, tijdens en na de overstap naar vo. Een veilige omgeving is essentieel, dit geldt voor iedereen. Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte vraagt dit soms (in meer of mindere mate) iets anders van de didactische, sociale en organisatorische omgeving. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van vso en vo om, indien nodig, binnen het vo dat “andere” te creëren. Het delen van onze expertise met vo is essentieel. Wij zien een doorlopende rol voor het vso binnen vo; preventief en vroegsignalerend. Wij benoemen een minder scherpe scheiding tussen vso en vo als voorwaarde voor een kansrijke overstap van vso naar vo. Vanaf het moment dat er zicht is op een overstap van de leerling naar vo werken we samen met leerling, ouders, vo en samenwerkingsverbanden toe naar de overstap naar vo.

Voortgezet onderwijs (vo)
Wij zien een continue, warme samenwerking, korte lijnen en gedeelde uitgangspunten met vo als voorwaarden voor een kansrijke overstap van een leerling van vso naar vo. Het is van cruciaal belang dat men binnen regulier vo hetzelfde kijkt naar leerlingen met een ondersteuningsbehoefte als binnen het vso. Een gezamenlijke visie op de gewenste didactische, sociale en organisatorische omgeving, om tot een kansrijke overstap te komen, is de basis. Wij zien een route voor ons waarin we de verschillende onderdelen in de “profielschets kansrijke overstap vso-vo” gezamenlijk met vo en de samenwerkingsverbanden verder ontwikkelen om vervolgens gezamenlijk tot concrete acties te komen. In eerste instantie richten we ons op die vo scholen waarmee al een goede samenwerking is; de scholen die nu openstaan voor onze leerlingen.

Samenwerkingsverbanden (SWV)
De samenwerkingsverbanden waar het Pleysier College onderdeel van uitmaakt zijn de smeerolie in de verdere ontwikkeling van deze profielschets en concrete acties. We zien de SWV-en als faciliterend, ondersteunend en kaderscheppend waardoor de scholen kunnen excelleren. In eerste instantie richten we ons op de SWV-en die hierin al een actieve rol vervullen.

2. Profielschets leerling

Succesfactoren
We benoemen 3 leerlinggebonden factoren die bepalend zijn voor een kansrijke overstap naar regulier vo. We benadrukken dat het geen optelsom is. Het blijft een kwestie van maatwerk en voorspelling op basis van kennis en ervaring van degenen die de leerling goed kennen.

- ★ Eigenaarschap over eigen leerproces.
- ★ Leergebiedoverstijgende doelen
- ★ Leergebiedspecifieke doelen.

Uitwerking Succesfactoren

Eigenaarschap over eigen leerproces.
De leerling is in voldoende mate in staat tot eigenaarschap over zijn/haar eigen leerproces.
Om de leerling in staat te stellen eigenaar te zijn van zijn/haar eigen leerproces is het noodzakelijk dat de leerling en ouders meegenomen worden in het proces met betrekking tot de overstap naar vo zodat zij ervaren wat de overstap inhoudt. Hiervoor zullen soms drempels bij leerling en/of ouders weggehaald dienen te worden. Dit is een proces dat nauw luistert, hierin is continue warme samenwerking tussen vso-vo van groot belang.

Leergebiedoverstijgende doelen
De 11 leergebiedoverstijgende kerndoelen zijn door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onderverdeeld in 4 thema's:

- Leren leren
- Leren taken uitvoeren
- Leren functioneren in sociale situaties
- Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Om vast te stellen of we voor een leerling een positieve voorspelling kunnen maken voor een kansrijke overstap naar vo op het gebied van leergebiedoverstijgende doelen hebben we de leergebiedoverstijgende kerndoelen uitgewerkt in competenties en beoordeling. *Bijlage. "Beoordeling leergebiedoverstijgende vaardigheden-overstap naar regulier vo"*

In dit beoordelingsdocument zijn de volgende hoofdstukken opgenomen:

- Basisvoorwaarden
- Monitoring groei naar positieve voorspelling
- Competenties inclusief normering

De inhoud van *"Beoordeling leergebiedoverstijgende vaardigheden-overstap naar regulier vo"* zal in samenwerking met vo verder ontwikkeld dienen te worden.

Leergebiedspecifieke doelen
Er zijn door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor drie verschillende uitstroomprofielen leergebied specifieke kerndoelen geformuleerd: voor vervolgonderwijs, arbeidsmarktgericht en dagbesteding.

Ten aanzien van deze doelen ligt onze focus op aansluiting met de reguliere school wat betreft vakken en examens. De structuren van vakken en examens liggen nog ver uit elkaar Het is niet zinvol om voorwaarden aan behaalde schoolresultaten te stellen. Dit is te zeer maatwerk, kwestie van afstemming en samenwerking met de reguliere school.

Algemene voorwaarde: er zijn geen achterstanden in de vakken die de leerling in het regulier VO gaat volgen.

3. Profielschets vso en vo

Succesfactoren
We benoemen 3 schoolgebonden factoren die bepalend zijn voor een kansrijke overstap naar regulier vo.

- ★ OPP is aanwezig
- ★ Warme overdracht
- ★ Monitoring na overstap, proactieve rol voor expertise vanuit vso

Uitwerking Succesfactoren

OPP is aanwezig
Het OPP en een individueel ondersteuningsplan voor deze leerling zijn aanwezig voordat de leerling overstapt. Er is een schil aanwezig rondom de leerling. Deze schil wordt gevormd door vso, vo, samenwerkingsverband en eventueel vormen van jeugdhulpverlening.
De aangewezen personen binnen deze “ondersteunings-schil” maken gezamenlijk, in overleg met leerling en ouders, afspraken over de te nemen acties en samenwerking.

Deze succesfactor verder uitwerken gezamenlijk met vo en SWV.

Warme overdracht
We zorgen er gezamenlijk voor dat de leerling in vo in een warm bed terecht komt. “Het bed moet hiervoor worden opgemaakt”. Er is continue een warme samenwerking, er zijn korte lijnen en gedeelde uitgangspunten. Altijd, niet alleen op het moment dat er een leerling zal overstappen.

De leerling wordt in staat gesteld tot proefdraaien, indien gewenst in aanwezigheid van een bekend, vertrouwd persoon. Focus van vo ligt nadrukkelijk op de mogelijkheden, kansen en talenten van de leerling die gaat overstappen. Vo spant zich in om het gehele docententeam, medeleerlingen, ouders van medeleerlingen en andere betrokkenen mee te krijgen in deze zienswijze. Vso kent de leerling en zal deze kennis én zijn expertise met vo delen. Er zijn persoonlijke contacten en korte lijnen tussen medewerkers van beide scholen.

Deze succesfactor verder uitwerken gezamenlijk met vo en SWV.

Monitoring na overstap, proactieve rol voor expertise vanuit vso
Het is nu in de praktijk zo dat ondersteuning van vso wordt ingeroepen door vo als het fout gaat met een leerling binnen vo.
We willen toe naar preventie en vroegsignalering. Vso als constante factor binnen vo, die de leerling monitort, een proactieve rol. Duidelijke afspraken en taakverdeling is hierin cruciaal. Wie voelen zich waarvoor verantwoordelijk. Wie doet wat, wie grijpt in?
Het is voor vso en vo heel leerzaam om te volgen en documenteren wat er goed gaat of wat er minder goed gaat. Het volgen en registreren van de bestendiging is hierin een belangrijke factor. Op deze manier kunnen we evalueren en continu verbeteren.

Deze succesfactor verder uitwerken gezamenlijk met vo en SWV.

4. Cijfers

Om te monitoren of de door ons geschetste aanpak het aantal kansrijke overstappen naar regulier vo doet toenemen gaan we gegevens monitoren. Hiervoor gebruiken we onderstaande items, hier weergegeven voor de 3 voorgaande schooljaren.

PLEYSIER COLLEGE TOTAAL		**2018-2019**	**2019-2020**	**2020-2021**
A	absolute aantal leerlingen met TLV dat tussentijds is uitgestroomd naar reg vo	8	8	11
B	absolute aantal leerlingen met TLV dat het betreffende schooljaar is uitgestroomd	203	194	200
percentage A van B	percentage leerlingen met TLV dat tussentijds is uitgestroomd naar reg vo	3,94%	4,12%	5,50%
absolute aantal	aantal leerlingen dat tijdens **1e leerjaar** is uitgestroomd naar regulier vo	3	1	2
absolute aantal	aantal leerlingen dat tijdens **2e leerjaar** is uitgestroomd naar regulier vo	2	2	4
absolute aantal	aantal leerlingen dat tijdens **3e leerjaar** is uitgestroomd naar regulier vo	2	2	0
absolute aantal	aantal leerlingen dat tijdens **4e leerjaar of later** is uitgestroomd naar regulier vo	1	2	0
absolute aantal	aantal leerlingen waarvan **onbekend** in welk leerjaar uitgestroomd	0	1	5
percentage van A	Percentage dat is uitgestroomd naar regulier **praktijkonderwijs**	12,50%	0,00%	9,09%
percentage van A	Percentage dat is uitgestroomd naar regulier **vmbo bbl + kbl**	37,50%	25,00%	18,18%
percentage van A	Percentage dat is uitgestroomd naar regulier **vmbo gl + tl**	25,00%	50,00%	9,09%
percentage van A	Percentage dat is uitgestroomd naar regulier **havo**	12,50%	25,00%	63,64%*
percentage van A	Percentage dat is uitgestroomd naar regulier **vwo**	12,50%	0,00%	0,00%

* Toename in percentage overstappen naar havo lijkt op toeval te berusten; leerlinggebonden factoren.

5. Wat doen we al?

Overstapprocedure vso- vo Delflanden.

- overstap begeleiding
- versterkt mentoraat
- vakinhoudelijke ondersteuning
- ambulante begeleiding

De extra ondersteuning wordt vanuit het bovenschoolse ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband bekostigd en komt in het eerste jaar van plaatsing niet uit het werkbudget van de school. Voor de extra ondersteuning wordt gemiddeld uitgegaan van een uur per week, gedurende maximaal een jaar. Bij inzet van ambulante begeleiding vanuit het Pleysier College wordt een declaratiebedrag van € 65,00 per uur gerekend.

Expertisegroep cluster 3 en 4 Delflanden

De expertise vanuit het SWV is gebundeld met de gespecialiseerde expertise vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs in een expertisegroep cluster 3 en 4.
Dit team van deskundigen is beschikbaar voor het regulier voortgezet onderwijs binnen Delflanden.

Maatwerktrajecten op individuele basis

Deze trajecten komen voort uit persoonsafhankelijke initiatieven, bijvoorbeeld proefplaatsing.

Samenwerking tussen Pleysier College Delft en Scholencombinatie Delfland

PC leerlingen volgen het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE) bij Scholencombinatie Delfland (regulier vo).

6. Kansen en bedreigingen (SWOT analyse)

STERKTEN	**ZWAKTEN**
❖ Wij kennen de leerling ❖ Wij geven goede adviezen vanuit multidisciplinair team vso, OPP op maat ❖ We zijn gericht op samenwerking binnen de schil ❖ Met een aantal vo scholen is er al een goede basis voor verdere samenwerking	❖ Het is altijd een inschatting hoe de leerling zal functioneren in regulier onderwijs ❖ We weten niet of we het regulier vo voldoende kennen
BEDREIGINGEN	**KANSEN**
❖ Basis is niet sterk genoeg doordat een schakel uitvalt in de schil rondom de leerling ❖ Weerstanden ❖ Onvoldoende menskracht vso en/of vo ❖ Verschil in organisatorische structuren SWV-en ❖ Financiële beperkingen ❖ Onduidelijkheid eigenaarschap ❖ Onvoldoende draagkracht regulier vo ❖ De situatie rondom de corona pandemie	❖ Warmere samenwerking met regulier vo ❖ Het delen van onze expertise ❖ Het weghalen van schotten tussen vo en vso ❖ Het voorkomen van uitval regulier vo ❖ Inclusiever onderwijs

7. Samenvatting en vervolg

Ons onderzoek wijst uit dat een helder profiel, beschikbare medewerkers, het draagvlak binnen het regulier vo en de ondersteuning vanuit het SWV de basis vormen om een kansrijke overstap van vso naar vo te realiseren. Wij zien dit document als uitgangspunt en richtinggevend voor concrete acties in samenwerking en verbinding met vo en SWV-en.

Wij gaan op pad.

Met vertrouwen in vakmanschap en inspiratie binnen de scholen en SWV-en gaan we de kansen voor inclusiever onderwijs benutten en/of creëren zodat jongeren zich op hun plek voelen op hun school en zich kunnen ontplooien tot zelfbewuste, zelfredzame en verantwoordelijke volwassenen, met vertrouwen in zichzelf, anderen en de toekomst.

Bijlage

“*Beoordeling leergebiedoverstijgende vaardigheden-overstap naar regulier vo”*

Bronnen

- 201103 Instroomprocedure Pilot Pleysierschool
- 20210622 Evaluatie Pilot PleysierCollegeDelft_Feedback
- Tussenevaluatie 2021-03-21 In-Gang
- competenties MBO
- 20190901_Kwaliteitsbeleid van het Pleysier College vastgesteld september 2019.docx
- Rapportage Staat van het onderwijs 2021 en het Pleysier College
- Ondersteuningsplan 2021-2025 VO Delflanden (definitieve versie)
- 2019 07 24 Overstapprocedure VSO Pleysier College - VO SWV VO Delflanden
- 160316-VO-2302-addendum-bij-OP-2.1-terugplaatsing
- koersplan-2019-2023.
- Onderzoekskader+2021-voortgezet-speciaal+onderwijs
- staat van het onderwijs 2021
- rapportage staat van het onderwijs en het Pleysier College
- inspectierapport-herstelonderzoek-1-feb-2021.original
- Handleiding Digitaal Portfolio- Zefier
- Leergebiedoverstijgende vaardigheden
- Samenvatting ondersteuningsplan SWV VO Delflanden
- Steeds inclusiever- Onderwijsraad
- Verbeteraanpak_passend_onderwijs_en_route_naar_inclusiever_onderwijs
- Samenvatting beleidsnota Min. OCW 20201104
- _7B-Sardes inclusieladder_jan. 2021
- Verslag reflectiebijeenkomst visie op inclusie 15 sept jl.
- Visie op inclusie vanuit het onderwijs in Delft
- Routekaart - kansen en aandachtspunten tav de visie op inclusie
- Reflectiebijeenkomst delft 15 september 2020
- Wat betekent inclusief onderwijs voor de scholen in Delft
- _7A-20210104 Visienotitie PO en VO DEF (Zoetermeer)
- Ondersteuningsplan 2019 – 2023 Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zoetermeer
- Ondersteuningsplan 2018-2022 swv vo Westland
- Ondersteuningsplan 2021-2025 Samenwerkingsverband V(S)O Zuid-Holland West
- Kerndoelen-voortgezet-speciaal-onderwijs (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)